

мѣся іулія
въ 3-й день.

пáмáть сѣтыá
мѹченицы вѹрiакiи,
нiкомидiйскiа.

ερε
ΗΑ

ΚΥ
ΡΑ
ΚΗ

1902
12

МѢСЯ ІУЛІА ВЪ 3-Й ДЕНЬ.

ПАМЯТЬ СѢДА МУЧЕНИЦЫ КҮРІАКІИ, НИКОМИДІЙСКІА.*1

[НА ВЕЛИЦѢЙ ВЕЧЕРНИ.]

На ГДН, ВОЗВѢХЪ: СТИХІРЫ, ГЛАСЪ К.

ПѠ: ВГДА Ѡ ДРЕВА:

Мѹченице хрѣтова побѣдоносца, мужески предстаѣла еси предъ едѣнице, хрѣта проповѣдаючи, больное распѣтїе прїѣвша, и во оузахъ побѣдаючи, и во вѣхъ ранахъ радѣющисѧ востекла еси къ небеснымъ, лику мученикѣ Ѡ вѣка сопричтѣна, и славы вѣчнѣющїѧ наслаждающисѧ.

Слова, ѣвльшагосѧ на земли, невѣста и збрана показаласѧ еси, кҮРІАКІЕ,*2 воинственнѣ красотѣю блистаючи вѣоцѣныхъ дѣлѣхъ, и свѣтлыми сїднїи бжѣтвеннагѡ страданїѧ. тѣмже въ нѣный чертогъ вселѣласѧ еси, и дѣже, ѣкѡ дѣва и мѣница вѣнѣ ликуючи, вѣхъ почитающихъ пѧмѧть твоѧ поминѧй. **[Само]ПОДОБЕНЪ:**

Блгохвѣльнагѡ корене краснѣйшаѧ лозѧ ѣвѣласѧ еси, кҮРІАКІЕ, спїсительный плодъ приносѧщи, страданїѧ доблѣсти, и блѣтїю и зѣдшаючи рѡзги нечестїѧ. тѣмже всецѣеннѣю пѧмѧть твоѧ съ любовїю почитаемъ, и моцїей раку нынѣ лобызѧемъ, блѣтъ ищѣленїѧ Ѡ неѧ полѣчающе. **Слова, гласъ 3:**

Ѡдеснѣю сїѧ предстаѣ дѣва и мѣница побѣдоносца, добродѣтельными ѡдѣлан[н]а во [срѣжїѣ] неповѣдимое, блистающисѧ ѣлеемъ чѣтѣхъ, и крѣвїю страданїѧ, и вопїющи къ немѣ въ веселїи, свѣтїльникѣ держѧщи:

*1 преузето из издања: „Служби на българските светии“, Славянобългарски манастир „Св. Вмчк Георги Зограф“, Света Гора, Атон 2007. године, стр. 635-645. Текст је и од нас подвргнут минималној граматичкој (привођење нормама савремене руске редакције црквено-словенског језика) и другој редакцији.

*2 ирѣчь гднѧ, ѣкоже знаменѣтъ грѣчѣское ВҮРІАКІА. Код нас: Недеља.

въ коню мѣра твоегѡ потекѡхъ, хрѣтѣ бже, ѣакѡ оубѡзвлена ѣсмь любовію твоєю: не ѡрѣни мене, женише нѣный. тоѡ мѣтвами низпослѣ намъ, всеиѡльне еісе, мѣловати твоѡ.

И нынѣ, вѣторѡдиченъ, [гласъ тоѡже].

[Пѡ:] Трѣднѣвенъ воскрѣслъ еси, хрѣте:

Всехвѡльна, низложѣ сѡлѡ врагѡвъ оубѣиствомъ на насъ двѣшѡцихъ, и скорѣбь людѣи твоихъ на радѡсть преложѣ, дѣво, и подѡждь [намъ] мѣть, да еісшесѡ восхвѡлимъ тѡ.

[Или:] крѣтобѣторѡдиченъ.

[Гласъ и] подѡбенъ [тоѡже]:

На дрѣвѣ живѡтъ нашъ вѣсѡцъ вѣдѡци, всечѣтаѡ вѣдѡ, мѣтрски рѣдѡше вопіѡци: еіе мѡи и бже мѡи, еіси любовію воспѣвѡющихъ тѡ.

[На стѣховнѣ:] стѣхѣры иъз ѡктѡнихъ. Глаѡа, гласъ ѣ:

Во градѣ вѣа нашегѡ, въ горѣ стѣи егѡ, тамѡ вселисѡ стѡа, свѣтѣильникъ недѣлѡшій сохрѡни. оубѡшнимъ дѣвы[ѡ] похвалѡ: ѡ дѣство, храмъ вѣїи. ѡ дѣство, мѣникѡвъ слаѡа. ѡ дѣство, ѡггѡвъ совесѣдница.

И нынѣ, вѣторѡдиченъ, [гласъ тоѡже]:

Все оубѡвѡніе моѡ на тѡ возлагѡю, мѣти бжѣа, сохрѡни мѡ подъ кроѡкомъ твоимъ.

[Или:] крѣтобѣторѡдиченъ, [гласъ тоѡже].

Пѡ: Вгдѡ ѡ дрѣѡа:

Трѣдѡ претерпѣла еси мнѡги въ распѡтѣи сѡа и вѣа твоегѡ, непорѡчнаѡ, стѣнѡци, плѡчѡци и вопіѡци: оубѡ мнѣ, чѡдо сладчѡйшее, кѡкѡ непраѡедно стѣраждѣши, всехъ хотѡ избѡвити ѡ ѡдѡма земнорѡдныхъ. тѣмже, всестѡа дѣво, вѣрою тѡ призывѡемъ: мѣтва егѡ намъ сотѡри.

[Тропáрь] Ѡпѣстїтельный, гласъ д̄:

Агница твоа, и҃се, кѹріакїа, зовѣтъ вѣліимъ гласомъ: * тебе женише
 мѡнъ люблю, и тебе ищѹщи страдалъчествомъ, * и распинаюса, и
 спогребяюса крѣщенїю твоемъ, * и страждѹ тебе ради, ѣакъ да црѣтвѹю въ
 тебе, * и оумираю за тѣа, да и живѹ съ тобою: * но ѣакъ жертвѹ
 непорочнѹ, * прїимї ма съ любовїю пожершюса тебе. * тоа млчвами,
 * ѣакъ млчнкв, спсїа дѹшы нашѣ.

[И҃нъ тропáрь, гласъ г̄: *3]

Ѡдолѣнемъ чдѣенымъ * побѣдила єси вряжїа силы до конца, *
 недѣло преславноа, * идоложрєніа во тьмѹ * далече крѣта чѣтнагѡ
 свѣтлостїю прогнала єси: * мчнице всехвалнаа, * хрѣтѹ бгѹ молиса *
 даровати намъ вѣлію млчъ.*4

И҃нъ тропáрь, гласъ є̄: *5

Мчнице дѣво кѹріакїе, * гавїласа єси жертва достѡннаа, *
 воздавши бгѡви чїстѹю дѹшѹ твою: * сегѡ ради хрѣтѡса прослави
 тѣа, * и тобою точитъ блгчъ * изобильнѡ всемъ вѣрнымъ, * ѣакъ
 цѣдръ и члвѣколюбецъ.]

НА ѸТРЕНИ.

Ванѡнъ мчницѣ, єгѡже краегранєсїе сицевѡ:

Радѹса брацаю тебе, мчнице, блгочтнѡ.

Творєніе іѡсифѡво. Гласъ в̄.

* преузето из издања: „Минея июль“ часть 1, Издательский совет РПЦ, Москва 2002. Г. (тзв. руски „Зелени минеји“) стр. 430.

* исти тропар у нешто другачїем преводу, према издању: „Тропари и кондаци за све дане у години“, приредїо и прево Мирко И. Нанић, Србска Православна Заједница Шид, Шид 2004. године, стр. 116, приређеном према тексту из фототипског српског издања месечних „Минеја“ на цсл – гласи: Ѡдолѣнемъ твоимъ чдѣенымъ * побѣдишася вряжїа силы до конца, * недѣле преславноа: * идоложрєніа тьмѹ далечїише во, * крѣта чѣтнагѡ свѣтлостїю, игнала єси: * дѣво чѣта, * хрѣтѹ бгѹ молиса, * даровати намъ вѣлію млчъ.

* прерађено од нас са енглеског, из програма „Menologion 3.0“: Troparion of St Cyriaca, Tone 5: O Virgin Martyr Cyriaca, / thou wast a worthy sacrifice / when thou didst offer thy pure soul to God; / wherefore Christ has glorified thee, / and through thee pours forth graces / abundantly on all the faithful, / for He is the merciful Lover of mankind.

Пѣснь ѿ. Ірмосъ:

Градіте людіе, поімъ пѣснь хрѣтѣ бгѣ, раздѣльшемѣ море, и настабльшемѣ люди, ѿже иъведе иъз рабѣты ѣгѣпетскіа, ѿкъ прославица.

Радостноу восторжествѣемъ въ пѣматъ побѣдоносныхъ мѣченицы, и вѣзопіимъ: тоѡ мѣтвами, хрѣтѣ спсе мѣрдный, спсе мѣрз твѣой.

Сіаніемъ твѣоимъ ѡсѣенна, славноа кѣрїакїа, члѣтѣколюбче, мрѣака иъвѣжѣ многобѣжнхъ лѣсти, и вѣтѣмъ вѣзсїѡ лѣчь иъсѣлѣній.

Да хрѣтѣ, безмѣртномѣ женихѣ твѣомѣ, бѣгодошн, смѣртъ и ѡгнь, и мѣчїѡ ни во чтоѣже вѣтѣнїла ѣсї, за ѣже безмѣртныхъ славы спѣдѣтїца. **Пѣорѣдїенъ:**

Сїлѣ смѣрти сокрѣшїла ѣсї, ѣтѣа, зачѣнши хрѣтѣ, безмѣртїа подѣтѣла, ѣгѣже ѡдъ, ѡмѣрша хотѣнїемъ вѣольнымъ, вѣдѣвз сотрѣсїца.

Пѣснь ѿ. Ірмосъ:

Ѳѣтвердї насъ въ тѣбѣ, гдї, дрѣвомъ ѡмерцївлѣй грѣхъ, и стрѣхъ твѣой всадї въ срѣцѣ насъ поїощнхъ тѡ.

Ѳгнїцѣ тѡ, мѣнїце, нетлѣннѣю, краснѣю добрѣтою ѿвльшѣюца, слѣво ѡвѣїе прїведѣ себѣ невѣстѣ, вѣжделѣвз тѣбѣ радї країнїа мѣтї.

Врасѣтѣ внѣшнїю иъвѣшївшї, внѣтрѣннѣе ѿвїла ѣсї бѣголѣпїе вѣдѣщемѣ сокровѣннаа: сѣгѡ радї тѡ, мѣнїце, ѡвѣрчї себѣ.

Ѳкъ лѣзѣ сѣеннаа, ѡ кѣрене сѣагѡ краснаа прѣзраслѣ ѣсї, дѣво иъмѣнїце, и плоды зрѣлыа прїнеслѣ ѣсї, сладоствѣ непрѣстѣннѣю тѣбѣ подѣощыа. **Пѣорѣдїенъ:**

Мѣдрѣствѣ вѣїю ѡпѣстѣннѣю рѣждшї, дѣво, иъвѣкї мѡ ѡ хїтрѣцѣ слѣбы ходѣтѣйствѣомъ твѣоимъ, ѣдїна всенѣпорѣчнаа.

[Ірмосъ: Ѳѣтвердї насъ въ тѣбѣ, гдї:]

Сѣддленз, гласъ ѿ.

Пѣ: Скорѣ предварї:

Что ты блнстнїемъ, ѣакъ крїнъ блговѣнный во оудолїахъ разцвѣла
 Чѣсї хрїтѣ, кѣріакїе, мѣннквѣ всехвалнаа, сїаньми ѡзарїлаа сїи
 бжтвеннагѡ познанїа, ѡгоняющї пагубѣ слосмраднѣа прелестї. тѣмже
 њ прадндемъ, мѣнице, паматъ твоѡ. [Дважды.]

[Гласъ, њ нынѣ,] бѣорѡднченъ.

[Гласъ њ] подѡбенъ [тоѡже]:

Неплѡды прїшествїе провїдаци твоѡ, њ гласъ твоїхъ цѣлованїи
 Нвнлвши оушесѣ, њзѡмѣвасѣа ѡ вѣци, сокровенное оузрѣвши,
 цѣлованїи твоїми, дѣо: взыграсѣа во мѣнецъ во чрѣвѣ сѣа. тѣмже њ во
 чрѣвѣ твоѡмъ оувѣдѣ воплощенїе бѣа.

[Нлї:] крѣтѡбѣорѡднченъ.

[Гласъ њ] подѡбенъ [тоѡже]:

На крѣтѣ та вознесѣнна ѣакъ вїдѣ, непорѡчнаа мѣти твоѡ, слѡве
 Нбжїи, мѣреки плачущїи воклицаше: что ѡвое њ странное сїе чѣдо,
 сїе мѡи; какъ жнвотѣ вѣхъ сопрѡгласѣа сїи смертї, хотѣа ѡжнвїти
 оумѣршнхъ, ѣакъ блговѣтробенъ;

Пѣснь ѿ. Ірмосъ:

Оуслышахъ гдїа, слухъ твоегѡ смотренїа, њ прослѡвнхъ тѣа, сѣдне
 члѣвѣколѡбче.

Предъ сѣдїщемъ стоаше кѣріакїа, непрѣнѡ сѣдїмаа, њ на сѣдїѡ
 Прѣнаго взнрающїи.

Оуды тѣлесѣ ѡдала сїи на мѣченїе, њ потѡками крѡве твоѡа, дѣво,
 Оубезплѡтнѣхъ врагѡвъ потопїла сїи.

Неповѣждѣнна пребыла сїи, кѣріакїе, вѣ мѣченїахъ побчяющїи, њ
 Нвознесшюсѣа гордыню ннзложїла сїи. Бѣорѡднченъ:

Нзбавн ѡ вѣакагѡ ѡсловленїа вражескагѡ, дѣо, вѣдущнхъ тѣа
 Нвоїстннѣ мѣрь бжїю, всечѣтаа.

Пѣснь ѿ. Ірмосъ:

Свѣта подателю, и вѣковъ творче, гдѣи, во свѣтѣ твоихъ повелѣній настави насъ: развѣ бо тебѣ инокѡ бога не знаемъ.

Чтѡ твою душѡ всенстинный храмъ бжїи показавшаа, кѡриакіе, ѿдальскїа храмы оупразднїла єси, хрїта призываючи оукрѣпляющаго тѣ.

Вознесши рѡцѣ и оумъ ко хрїтѣ, кѡриакіе славнаа, страшнымъ прѡсомъ безеожнымъ на зѣмлю повергла єси, понїкшыа и зрѣти не могущыа.

Тѣ вѣхъ бгѣ дерзостнѣ творитъ, живымъ гласомъ свѣше призываа, терпѣти мѡчєнїа безеожныхъ съ твердымъ дѡхомъ, да оуказѣтъ тѣ вѣнцѣмъ побѣды.

Бѣгородиченъ:

Разрѡшила єси, нетлѣннаа, прародителѣй клѡтвѣ, рѡдши, чтѣа, безъ похоти плотскїа, ѣвѣ сотворшаго всѡчєскаа бжтвенною своєю волею.

Пѣснь ѿ. Ірмосъ:

Въ безднѣ грѣховнѣй валааа, неизлѣднѡю мѡрдїа твоегѡ призываю безднѣ, ѡ тѣи бжѣ мѣ возведи.

Превзошла єси предѣлы єстествоа, въ страданїи твоѣмъ вѣше єстествоа, всехвѡльнаа, и *оумзвѣвшаго ѿд*⁶ величайшими трѡдами твоими оумзвѣла єси.

Вѡплами кровїи твоєа,⁷ всечтнѡа, ишедшїа єси глѡбинѣ многѡбѡжїа, и источїла єси море ищѣленїй съ вѣрою прїстѡпающимъ.

На сдѡици свѣрїе оустыдѣшасѣ тебѣ непорѡчныа ѡгницы, славнаа кѡриакіе, и чѣсть тебѣ воздаша, ѣкѡ хрїта почитающей.

Бѣгородиченъ:

⁶* мисли се на: смїа.

⁷* у изворнику: твоєй.

Црѣ̀а заче́нши гдѣ̀, ѣ̀акѡ црѣ̀ица бгѡблгтнѣ̀йшаа, притека́ющихъ къ
 цтевѣ̀ црѣ̀твїа нѣ̀нагѡ сподобѣ̀.

[**Ірмосъ:** ВѢ́ БѢ́ЗДНѢ́ ГРѢ́ХОВНѢ́Й ВЛА́ДЦА:]

[**И́нѡ конда́къ, гла́съ ѿ.*8**

Мчница хрѣ̀това ны́нѣ̀ насъ созыва́етъ, * подви́ги тоѡ и́ страда́нїа
 согла́снѡ воспѣ́вати: * низложи́ бо врага́ невидїмагѡ, * и́ гавнїа
 гпѣ̀жѡ оумѡ своегѡ и́ страстѣ́й свои́хъ.]

Конда́къ, гла́съ ѿ.

По̀: ВѢ́ШНИХЪ И́ЦА:

Мчница хрѣ̀това насъ собра́, * подви́ги тоѡ бжѣ̀твє̀нныа и́
 страда́нїа * въ пѣ̀снє̀хъ воспѣ́вати днє̀сь: * тезоименї́та бо,
 ѣ̀акѡ мѡже́твенна * въ помышлє́нїи, гавнїа гпѣ̀жѡ*9 * оумѡ своемѡ и́
 страстѣ́мъ безмѣ́стнымъ.*10 **Ікосъ:**

Идѡльстѣ̀й лє̀стїи, всю́ зє̀млю ѡ̀бдержа́щей и́ ѡ̀бнима́ющей,
 хрѣ̀толюбївїи, властї́телю же нечестї́вомѡ и́ безчлѣ̀вчнѡмѡ сѡщѡ, оу́
 всѣ̀хъ люде́й почитáшесѡ сквє̀рнаа нечестї́выхъ и́ слаа вѣ̀ра.
 безбѡжнѣ̀йшемѡ бо є̀гѡ гла́сѡ наро́ди повнѡшасѡ: ѣ̀акѡ не слѣ́дующымъ
 є̀гѡ нечестї́ю смє́рть преца́ше, сѣ̀льнаа же и́ слаа. но мчница хрѣ̀това
 мѡчї́телей безбѡжнаа велѣ́нїа и́ прецє̀нїа ѡ̀плева́вши, и́ хрѣ̀та бгѡ
 посреде́ трї́зница проповѣ́давши, попрѡ врага́: тѣ́мже гавнїа ко́истиннѡ
 гпѣ̀жѡ оумѡ своемѡ и́ страстѣ́мъ безмѣ́стнымъ.

* прерађено од нас са енглеског, из програма „Menologion 3.0“: **Kontakion of St Cyriaca, Tone 2: The Martyr of Christ now calls us together to celebrate her contests and struggles. / For she vanquished the invisible enemy // and mastered both her mind and her passions.** Изгледа као да је у питању скраћени (за тешко преводиви део) доњи кондак, или различит превод (препев) са грчког изворника.

* греческоє ѣ̀ма кѡрїакїа пронє̀ходнтъ ѡ̀ кѡрїа, є̀же толкѡветсѡ: гпѣ̀жѡ.

* исти кондак у нешто другачијем преводу, према издању: „Тропари и кондаци за све дане у години“, приредїо и прево Мирко И. Нанић, Србска Православна Заједница Шид, Шид 2004. године, стр. 116, приређеном према тексту из фототипског српског издања месечних „Минеја“ на цсл – гласи: **М**чница хрѣ̀това насъ созва́, * страда́нїа є̀а бжѣ̀твє̀ннаа и́ борє́нїа * похвала́ми воспѣ́вати ны́нѣ̀ тезоименї́т[н]ѡ: * сїа́ бо показáсѡ, ѣ̀акѡ мѡже́твеннаа мѡсла́ю, * гпѣ̀жѡ оумѡ же и́ страда́нїй понѡсныхъ.

того̀, и вѣдѣвъ сїа, ѡсѣдѣ сѣю сожещѣ во ѡгнѣ. и оубо сѣгнѣ возжѡша ѡгнѣ вѣлїи, и ввергѡша мѣницѣ посредѣ сѣю. сѣа же воздѣвши рѣцѣ на нѣо, молѡшеа еѣ на долгѣ часѣ. и ѡбѣе вѣсть воздѣхѣ чїстѣ и тѣплѣ: снѣде же нѣкое ѡблако и погасѣ вѣсь ѡгнѣ, ѡкѡ мѣницѣ никакоже ѡ негѡ вкрѣдїтїса. по сїхѣ пѣтїи тѣрѣннѣ различнѣа свѣрїи протївѣ сѣа, но ничесѡже оубѣ: занѣже и свѣрїе, ѡкн ѡгнѣи крѡтѣи,^{*14} возлежѡхѣ оубѣ ногѣ сѣа, и никакоже сѣ вкрѣдѡхѣ. и мнѡзи сѣлннѣ, вѣдѣвшѣ снѣкѡе странное чѣдо, оубѣровахѣ во хрїта. тѣже ввергѡетѣ сѣа въ темнїцѣ, и въ градѣщїи дѣнь сѣде ѡрхонѣ на сѣдїци, и изречѣ на сѣю конѣчное ѡсѣдѣнїе смѣртїи. ѡсѣдѣ вкрѣдѣше ю̀ мѣчїтелїе повлекѡша внѣ града, ѡкѡ да оубѣкнѣтѣ. сѣа же прѡсїи нѣкоегѡ времѣни, да помѡлїтѣ еѣ, и сѣдѣ помѡлїа на долгѣ часѣ, поубѣи вкрѣдѣтѣвавшѣа сѣ хрїтїанѣ. тѣже, возлѣгши на землї, предадѣ дѣшѣ своѡ въ рѣцѣ вѣїи. прїстѣплѣше ближаїше къ нѣй вѡннѣ, иже хотѣхѣ оубѣкнѣтїи ю̀, ѡкѡ вѣдѣша ю̀ мѣртѣвѣ, и зѡмѣшасѣ. вѣсть же и глѣсѣ вѣїи къ нїмѣ, глѡлющѣ: идиѣте вратїе,^{*15} и повѣдїте вкрѣмѣ велїчїа вѣїа. и возвратїшесѣ вѡннѣ прослѡвїша еѣа.

Пѣснь 3. Ирмѡсѣ:

Образѣ златѡмѣ на полѣ дѣрѣ сѣжїмѣ, трїе твоѣи ѡтроцы небрегѡша безбѡжнагѡ велѣнїа, посредѣ же ѡгнѣа вкрѣрженнѣ, ѡрошѣемнѣ поѡхѣ: блѣвенѣ сѣи вѣже ѡтѣцѣ нашнѣхѣ.

Оубѣ твоѣи, свѣтомѣ любвѣ вѣїа [имѣци] ѡсїаннѣи, вкрѣдѣ стоѡтїи тѣи посредѣ пѣци разжѣннѣа, ѡнѡдѣ^{*16} глѣвїасѣ сѣи дѣво нензѣмѣннаа, поїущнѣ творѣцѣ твоємѣ: блѣвенѣ сѣи вѣже ѡтѣцѣ нашнѣхѣ.

Пѣць дрѣвле никакоже ѡпалѣи трїе хѣ ѡтрокѡвѣ, нїже мѣницѣ. молѡщнѣвоа посредѣ ѡгнѣа, стоѡше непреклѡннѣа, рѡсѣ вѣжѣтѣвнѣю прїемлющнѣ, и въ хвалѣнїи вопїющнѣ: блѣвенѣ сѣи вѣже ѡтѣцѣ нашнѣхѣ.

^{14*} у изворнику: крѡтѣи.

^{15*} у изворнику: вратїа.

^{16*} у изворнику: ѡнѡдѣ.

Мечѣмъ твоѣѡ доблести врагѡ истины оумертвѣла єси, дѣво мѣнице, наследити вождѣвѣши вѣчнѡю славу, кѹріакіе, и вопіющи: блѣвенъ єси вѣже ѡтѣцъ нашихъ. **Бѣгородиченъ:**

Єдинъ бѣъ єдинъ ѡбратѣ чистъ твоѡ оутрѡбѣ, и воплощѣетсѡ и познавѣетсѡ члѣвкъ, спсѣи члѣвѣка. тѣмже ѡакъ винѣ блѣгнѣхъ тѡ исповѣдающе воспѣваемъ: блѣвенна єси бѣа плѡтїю рѡждшаѡ.

Пѣснь ѱ. Ірмосъ:

Въ пѣць ѡгненнѡю ко ѡтрокѡмъ єврѣйскимъ снишедшаго, и пламень въ рѡсѣ прелѡжшаго бѣа, пойте дѣла ѡакъ гдѡ, и превозносите во всѡ вѣки.

Невѣста хрѣтова дѣвственными добротами оукрашена ѡвѣла єси, кѹріакіе: сегѡ ради тѡ слѡмъ достѡиннѡ сподѡби нѣнагѡ чертѡга, воспѣвающѣ єгѡ во вѣки.

Оакъ данїилъ посредѣ свѣрѣй вѣржена была єси, хрѣта воспѣвающи, блѣгнѣхъ свѣрство, дѣво, ѡакъ вѣжтвеннымъ дѣомъ прелѡжила єси. тѣмже тѡ почитаемъ во всѡ вѣки.

Тѡ ѡакъ агнищѣ, за любовь агнца бѣа и слѡва на заколенїе ведѡмѡю, мѣла, ѡакъ состра[ж]дѣи, свѣтлыѡ посылаетъ аггѣли, ѡ тѣла разрѣшающыѡ тѡ мѣнице, прѣжде оубѣченїѡ мѣнагѡ. **Бѣгородиченъ:**

Єверхестественный бѣъ воплотїсѡ по насѣ ѡ тебе, дѣво, и вѣдѣнъ бѣсть*¹⁷ ѡакъ млнецъ, прѣжде вѣвкъ сѣи со ѡцѣмъ и вѣжтвеннымъ дѣомъ. тѣмже ѡакъ мѣрь єгѡ, тѡ величаемъ.

[**Ірмосъ:** Въ пѣць ѡгненнѡю ко ѡтрокѡмъ:]

Пѣснь Ѣ. Ірмосъ:

Ѡ бѣа бѣа слѡва, неизреченною мѡдрѡстїю пришѣдшаго ѡбновити адѡма, ѡдѣю въ тлѣнїе падшаго люте: ѡ стѣла дѣы неизреченнѡ воплотївшагѡ насѣ ради, вѣрнѣи єдинѡмѡдреннѡ пѣсньми величаемъ.

^{17*} изменѣно према сличномъ месту у савременимъ рускимъ издањимъ, а у изворнику: **бѣла**.

ВрѣпчѸйшею, дѣво, любѸвію кз бгѸ, ѣршети свѣрѣн ѿ Ѹгна, ѿ жестѸкѸсти мѸченїи тѣлесныхъ презрѣла ѣси твѣрдымъ помысломъ: егѸ ради тѣ вѣрою ѿ любѸвію оублѣжѸемъ.

ВраснѣйшемѸ женихѸ краснѣйшю добрѸтѸ душѸ твоеѸ оубготѸквиши, дѣство нетлѣнное сохранила ѣси, мѸнице, ѿ оудѸвъ мѸченїе, ѣкѸ вѣно, томѸ принесла ѣси, кѸріакѸе всехвѸльна.

Твое многострадѸтельное тѣло, кз землѸ погрѣбѣнное, ѿсточѸетъ рѣки ѿцѣленїи блгѸтнѸ пристѸпѸющимъ, нечѸтѸ стравтѣй ѿженѸетъ, ѿ ѿстреблѸетъ лѸкѸвѸа дѣиствѸа дѣмѸнѸвъ, кѸріакѸе всехвѸльна.

ВсеѸтѸа пѸмѸть твоѸ, мѸнице, ѣкѸ слнце возїѸ намъ, кѸріакѸе, ѸблѸки*¹⁸ стравтѣй ѿгонѸщи, ѿ просвѣщѸющѸи всѣхъ, кз ѿстинною вѣрою радѸстнѸ тѣ почитѸющѸихъ, дѣво, ѿ любѸвію оублѣжѸющѸихъ. **БѸгородиченъ:**

Вѣтлѣйшими сѸднѸи ѿзъ тебѸ воплотѸвшѸса, дѣво пресѸтѸа, пѸче рѸзѸма, вѣдѸще тѣ бѸшѸ, просвѣщѸѸемѸ вѣрою, ѿ संबождѸемѸ мѸрака стравтѣй ѿ всѣхъ вѣдѸ, ѿ всѸкагѸ ѿвѸстоѸнїѸ.

[Ірмосъ: Ѹ бѸ бѸ слова:]

ѸзѸапѸстїларїѸ, [гласъ г]:*¹⁹

ПѸ: НѸо свѣздами:

Вз нѸсѣхъ, ѣкѸ мѸница, кѸріакѸе славно предѸстоѸщи бгѸ, всѣхъ нѸасъ, блгѸтнѸ пѸмѸть твоѸ совершѸющѸихъ, епѸлѸ чѸтнѸми твоїми мольбѸми. **[Гласъ, ѿ нынѣ, бѸгородиченъ:**

ВѸцѸеннѣйшими, дѣво, ко гдѸ чѸтнѸми твоїми мольбѸми, сохрани всѣхъ насъ рѸвъ твоїхъ, ѿ лѸтѸхъ ѿ всѸкѸ ѿнѸиѸ нѸжды ѣкѸ предѸтѸательство мѸровѸ.

^{18*} измењено према сличном месту у савременим руским издањима, а у изворнику: ѸблѸцы.

^{19*} глас додат према нотном запису.

На хвалітэхъ: стіхіры, [на ̑,] гласъ ѿ.

ПѠ: ѿ преслѣвагѡ чдесе:

Мчнице побѣдонѡснаѧ, славнаѧ, ты женихѧ хрѣта ѿ сѣца возлюбѣла
сѣси, ѿ проповѣдала сѣси сѣго предъ владыки: сего ради претерпѣла
сѣси лютаѧ мѹченїѧ, крѣпостїю дѡблѣственнѣйшїѧ души, ѿ взыде сѣ
нїмъ, всехвѣльнаѧ, ѣкѡ воистиннѹ кз чертогъ неплѣнный ѿ
некончѣемый. [Двѣжды.]

Мчнице побѣдонѡснаѧ, славнаѧ кѹрїакїе, сѡгна^{*20} пламень оѹгасѣла
сѣси, ѿ лютыхъ [преценїѿ]^{*21} горячею кз создателю вѣрою твоєю,
ѿ теплыми кз немѹ мольбѣми. тѣмже хвалїмъ тѧ по достоѡнїю
пѣсньми, нескѣто хрѣтова, ѿ страсть твою всечїтнѹю, бѣоблѣженнаѧ.

Мчнице побѣдонѡснаѧ, славнаѧ, за хрѣта бѣга многокѡрѣнаѧ
мѹченїѧ ѿ плѡти терзѡнїѧ мѹжески претерпѣвши, подвїгъ твоѿ
свѣтлѡ совершїла сѣси, ѿ вѣнецъ мчнїченъ прїѡла сѣси ѿ подающаго ѣвѣ
проповѣдающымъ сѣго бѣга: достоѿнѡ *вѣнчѡютъ тѧ свѣтлыѧ^{*22} пѡчести
повѣды. **Слава, гласъ ѿ:**^{*23}

Во градѣ бѣга нашегѡ, [кз горѣ стѣнѿ сѣгѡ, тамѡ вселиса стѣѧ,
свѣтїльникъ неѹгасїшїѿ сохраниши. оѹслышимъ дѣвы[ѧ] похвалѹ: ѿ
дѣство, храмъ вѣїѿ. ѿ дѣство, мчнїковъ слава. ѿ дѣство, ѡггловъ
совесѣдница.

ѿ нынѣ, бѣгороднѣнъ, ѿлї крѣтовѣгороднѣнъ, гласъ тойже].^{*24}

ѿ прочее послѣдованїе оѹтрени, ѣкоже ѡбычнѡ: ѿ ѡпѣстъ.

[НА ЛІТУРГІИ.]

Слѣжба всѧ мченицы.]

Конѣцъ, ѿ бѣѹ слава.

^{20*} у изворнику, пре овога стоїи: ны, но ми смо га изоставили у покушаїу осмишљавања ове стихире.

^{21*} нема у изворнику, наш додатак у покушаїу осмишљавања ове стихире.

^{22*} не сасвим јасно. Можда би било боље овако: вѣнчѡющаго тѧ свѣтлыѧ ...

^{23*} у изворнику, пре овога стоїи: Пѡки поѣмъ перѡвїѿ стїхъ [перѡвїѿ стїхїрѹ].

^{24*} у изворнику, само: Во градѣ бѣга нашегѡ: зрї сѣи стїхъ [сїѡ стїхїрѹ] на [стїхѡвнѣ] вечерни.

Св. мученица Недеља – фреска у цркви Благовештења, Грачаница, Косово и Метохија, Србија, око 1318 г.

Свете Маргарита, Параскева-Петка и Недеља – фреска Галина Ганчева (Бугарска), Манастир Јовање, Србија 2007 г.

ПРОЛОГЪ:

МѢЦА НЮЛА ВЪ 3 ДЕНЬ. ПАМЯТЬ СЪГЛА МѢНЦЫ КЪРІАКІН.*25

Ро дни діоклитіана царя, доураєи нѣкѣи хрѣтіанинъ со євѣбією женою своєю, бесчѣдна же соуца, молѣстася бгѣ подати ѿма плодъ урева, и того принестѣи ємоу. роднѣста же отроца жєньскѣи полъ въ дєнь недѣлныи, и нарекоста єи ѿма кѣріакіа, ѿже и крѣтнѣста ѿ. во дѣнїи же и наказанїи пнѣающа, соблюдоста дѣцѣ тѣю, бгѣ возложнѣти мѣслаца. гонєнїю же бѣвшѣ, предани бѣша діоклитіанѣ царю. и сдѣнѣхъ ѿхъ и бнѣвъ на мнозѣ. и роднѣтелѣ єа послѣ ноуствѣ дѣкѣ, въ странахъ мнѣлиніскнхъ. кѣріакію же мажнмїанѣ кесарю в ннколндію, и тѣю нспытѣвъ. и в вѣрѣ ѡвѣрѣтъ ѿ тѣрдѣ, и не поколебнмѣ, повѣргъ по землїи и бнѣвъ не мнѣлостнвнѣ на мнѣгн часѣ. сѣбѣнже молѣцнѣ, не нѣтѣствѣвалше сдѣа. речѣже кѣ немѣу сѣла, не прѣльцнѣ мажнмїанѣ, ннкогдаже мнѣу ѡбладѣти ѿмашн, бгѣ помогѣющѣ мнѣ. тогда послѣ ѿ нларїанѣ кнѣзю вндрїнінскѣмѣ. ѿнже тѣю нспытѣ, вѣдѣ въ капнцѣ. и помѣлышнѣ єи, бѣствѣ трѣуєъ вѣлїи, и падѣша всѣ ндолн церкѣвнїи и сокрѣшншася, и бѣша ѿакѣ прѣхъ. и дошѣдшѣ внхрѣ вѣтрѣнѣ, и дѣнїшѣ прѣхъ на воздѣхъ. и блєсноуєвшнѣ ѡгнѣнѣн мѣлнїи, и попалн лнцѣ нларїана кнѣзѣ, и падѣ съ престѣла нздѣше. прншѣдѣ же ннѣ кнѣзѣ, и бѣнѣ ємоу ннѣстѣлннѣ. и ѡуѣѣдѣвъ ѡснхъ, ѡсдѣн сѣѣу ѡгнѣмѣ сожжѣнѣ бѣтн. и запѣлыше іковрадѣу вѣлїю, и вѣргѣша сѣѣу посрѣдѣ. ѿнѣже роуцѣ кѣ бгѣ прѣстѣршн, помѣлышнѣ на мнѣгн часѣ. и лѣтнѣмѣ воздоухѣ чнствѣ соуцѣ, сннѣ ѡблѣкѣ съ нѣсѣ, и погасн всѣ снлѣ ѡгнѣнѣю, ннѣкѣкѣ мѣнцѣ вѣднмѣ бѣнѣвшн. постѣвалъ же ѿ на сдѣнцн, на пѣстн рѣзнѣнѣлѣ свѣрн на нѣ, и ннѣтѣже ѡуспѣ, вѣлѣхѣбѣлѣ свѣрїѣ прѣднѣгѣлѣ єа. тѣмѣже и мнѣзн вѣрѣвалша въ гдѣ нашегѣ їса хрѣта. сѣла же вѣрѣжѣна бѣствѣ въ тѣлннцѣ. потѣмѣже сѣдѣ кнѣзѣ на сдѣнцн, дадѣ ѡсѣждѣнїѣ на нѣ. ѿнѣже нспрсѣ помолнѣтнѣ. ѿже и помолнѣ на мнѣгн часѣ, и полдѣнѣвшн іпѣслѣдѣствѣющнѣлѣ єи хрѣстїаннѣ. и прѣклѣнѣшнѣ кѣ землїи, ѡуспѣ і мнѣролѣ. и прншѣдше вѣннн, ѿакѣ внѣѣша ѿ ѡумѣршю, ѡднѣншася. и бѣствѣ кннмѣ глѣсѣ, ндѣѣтѣ вѣрѣтѣлѣ, и повѣднѣтѣ всѣ вѣлнчїлѣ вѣїлѣ. ѿнї же возвѣратнѣвшѣлѣ, слѣвѣлѣхѣ бгѣ;

25 узето из Дониконовског „Пролога“ за месец јули, лист 617 – 618. Прво штампано издање „Пролога“ је објављено од 1641-1643. године у Москви.

СТРАДАЊЕ СВЕТЕ ВЕЛИКОМУЧЕНИЦЕ НЕДЕЉЕ (КИРИАКЕ).^{*26*27}

У време христорборних царева Диоклецијана^{*28} и зета његова Максимијана^{*29} живљаху у Анадолији две побожне старе душе, Доротеј и Јевсевија. Они беху побожни хришћани; беху богати али и бездетни. Они се мољаху Богу да им подари дете, обећавајући да ће га посветити Њему. Бог услиши њихову молитву и њима се у недељу роди женско дете, због чега они и дадоше име детету Недеља, и крстише га светим крштењем.

Родитељи васпитаваху Недељу у хришћанском учењу и врлинама, и тако од детињства Недеља посвети себе Богу, уздржавајући се од свега што раскалашна деца чине. Када одрасте, красна телом и душом, навалише многи просиоци, но она их све одби говорећи да је она себе обручила Христу Господу, и да ништа не жели до само да умре као девојка. Један од тих одбијених просилаца оптужи и Недељу и њене родитеље цару Диоклецијану као хришћане. Цар нареди те мучише родитеље Недељине, и после мука одасла их к управитељу Јусту у град Мелитину, где у мукама за Христа скончаше. Свету Недељу пак посла Диоклецијан у Никомидију^{*30} к ћесару Максимијану на суд. Саслушавши Недељу и видевши да је тврда и непоколебљива у Христовој вери, Максимијан нареди те је положише по земљи и дуго без милости бише воловским жилама. За то време мученица се мољаше Господу, и то страховито разјари мучитеља Максимијана те викаше на војнике који је мучаху. Тада му света мученица рече: Не varaј се, Максимијане, никада ме нећеш моћи потчинити својој вољи пошто ми Бог помаже.

После тога Максимијан посла свету Недељу к управитељу Витиније^{*31} Илариону. Овај је саслуша и нареди да је уведу у идолски храм; но тамо се света Недеља помоли Богу, и настаде силан земљотрес, од кога сви идоли у храму попадале на земљу, поразбијаше се и у прах претворише; утом улете вихор у

^{26*} преузето из „Житија светих“ за месец јули, преп. Јустина (Поповића), [стр. 138-141](#).

^{27*} Ово страдање Св. мученице Кириаке (Недеље) скоро је дословно узето из Синаксара Цариградске Цркве (Synaxarium Ecclesiae Constantinopolitanae, изд. Н. Delehaye, Bruxelles 1902, с. 805-6.)

^{28*} Диоклецијан владао римском царевином од 284. до 305. године.

^{29*} Диоклецијанов зет Максимијан Галерије, са титулом ћесар био Диоклецијанов сауправитељ на истоку римске царевине, а потом од 305. до 311. године и наследник његов.

^{30*} Никомидија – престоница источне римске царевине, резиденција цара Диоклецијана, велељепан град у области Витиније, на обали Мраморног Мора, у североисточном делу Мале Азије.

^{31*} Витинија – римска област у Малој Азији, на обали Мраморног и Црног Мора, граничила се на истоку Пафлагонијом, а на југу Галатијом, Фригијом и Мизијом.

храм, и развеја по ваздуху тај идолски прах; затим сину муња и сагоре лице управитељу Илариону, те он паде са свога престола и издахну.

После Иларионове погибије за управитеља области дође Аполоније. Обавештен о свему што се догодило, Аполоније удари свету Недељу на зверске муке, па је врже у тамницу. Када света Недеља лежаше у тамници сва у ранама, јави јој се Христос Господ, исцели је и рече јој: „Не бој се мука, Недељо, моја благодат је с тобом“.

Када управитељ Аполоније поново изведе свету Недељу на суд и муке, он донесе пресуду да она буде спаљена у огњу. Слуге спремише огромну ватру, и бацише мученицу усред ватре. А света мученица, подигавши руке к небу, дуго се мољаше Богу. И тада, из чистог и ведрога летњег неба, спусти се облак и угаси сву ватру, која ни најмање не повреди свету мученицу. После тога управитељ нареди да се на мученицу пусте разне звери, али и ту она остаде неповређена, пошто јој звери као кротка јагњад полегахше крај ногу. Видећи ово необично чудо, многи од присутних незнабожаца повероваше у Господа Христа. Но сви бише посечени. Света Недеља рече Аполонију: „Никојим начином не можеш ме одвратити од вере моје. Бациш ли ме у огањ, имам пример Три отрока; бациш ли ме пред зверове, имам пример Данила; бациш ли ме у море, имам пример Јоне пророка; предаш ли ме мачу, сетићу се чеснога Претече. За мене је живот – умрети за Христа“.

Тада нареди Аполоније да мученицу поново воде у тамницу. После извесног времена управитељ Аполоније, севши на судишту, са судијског места изрече смртну пресуду мученици: да буде посечена мачем. Целати је онда узеше и изведоше ван града да је погубе. Света Недеља их замоли за дозволу да се помоли Богу. Целати јој дозволише. Она онда клече на колена, уздиже руке к небу и помоли се Богу, да Бог помилује и спасе све оне, који буду спомен њен славили, и да упокоји њену душу заједно са душама њених родитеља. Свршивши молитву, она предаде душу своју Богу пре него се мач спусти на њену главу. А када војници, пришавши к њој да изврше над њом смртну казну, видеше да је већ умрла, зачудише се. Утом би к њима божански глас с неба који им рече: Идите, браћо, и причајте свима о великим делима Божјим. – Војници се после тога вратише славећи Бога.

Света Недеља чесно пострада и пресели се у вечну радост Господа свога 289. године, у Никомидији. Ова света мученица се нарочито много празнује у Далмацији и Јужној Италији.

✦ НОВИИ СЕРБАДКА ДСИ ГОДА ВК БЛАГРАДѢ. © НОВИ СРБАДКА 2015. ГОД. У БЕОГРАДУ. ✦